

# TROBADA INTERNACIONAL DE BIBLIOTEQUES: CULTURA, CONEIXEMENT I COMUNITAT

## Projecte de Bones Pràctiques: Plans de lectura municipals

### 1 Dades de l'entitat

<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Nom de la biblioteca:</b> Gerència de Serveis de Biblioteques en col·laboració amb el Centre d'Estudis i Recursos Culturals de la Diputació de Barcelona (CERC)</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Adreça:</b> Gerència de Serveis de Biblioteques C/ Comte d'Urgell, 187. Recinte Escola Industrial, Edifici Annex al Vagó 08036 Barcelona</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Dades de l'entitat Sector territorial, àmbit temàtic i població:</b> La biblioteca pública és un servei de competència municipal. La Diputació de Barcelona, a través de la Gerència de Serveis de Biblioteques, dona suport en matèria de lectura pública als municipis i gestiona la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona impulsant uns mateixos estàndards de qualitat de servei i garantint l'equilibri territorial en l'accés al servei de lectura pública.  Actualment formen part de la Xarxa 235 biblioteques (gestionades en conveni amb els ajuntaments) i 12 bibliobusos.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Nom de la persona responsable i càrrec:</b> Esperança Paños. Cap de la Secció de Serveis Bibliotecaris. Oficina de Serveis a la Xarxa de Biblioteques.</li></ul>
<ul style="list-style-type: none"><li>• <b>Dades de contacte de la persona responsable:</b> <a href="mailto:panosge@diba.cat">panosge@diba.cat</a> Tel. 607 98 00 75 <a href="https://www.diba.cat/web/biblioteques/qui-som">https://www.diba.cat/web/biblioteques/qui-som</a> <a href="http://www.diba.cat/biblioteques">www.diba.cat/biblioteques</a></li></ul>

## 2 Tipus de presentació

- |                              |
|------------------------------|
| • Presentació oral           |
| • <b>Presentació digital</b> |

## 3 Projecte de bones pràctiques

<b>• Títol del projecte</b>
-----------------------------

Plans de lectura municipals: el suport de la Diputació de Barcelona a la seva elaboració.
---

<b>• Descripció general</b>
-----------------------------

Amb aquest projecte, la Gerència de Serveis de Biblioteques dona suport a l'elaboració dels plans de lectura municipals i ajuda als municipis a desenvolupar una política pública de lectura establint objectius, metodologies i estratègies que els permetin coordinar accions i compartir recursos.
---

Els plans de lectura municipals tenen per objectiu promoure el foment de la lectura i millorar la comprensió lectora dels ciutadans del municipi. El pla de lectura municipal és una eina estratègica en l'àmbit municipal que pretén, a mitjà i llarg termini, incrementar els índexs de lectura de la població. Disposar d'un pla de lectura és dotar els ajuntaments d'un potent instrument de planificació estratègica per al desenvolupament de la seva comunitat.
---

Els plans de lectura tenen un pilar crucial a la biblioteca pública. Disposem d'una Xarxa consolidada que cobreix el 98,7% de la població i permet oferir a tota la província de Barcelona el servei de lectura pública. Però el foment de l'hàbit lector ha de ser una responsabilitat conjunta de la societat. L'èxit d'aquest objectiu depèn també de la col·laboració entre agents diversos i de la coordinació de polítiques culturals, socials i educatives: cal potenciar programes i accions conjuntes.
---

Plantegem als municipis el repte de promoure la lectura amb la multiplicitat d'agents i espais culturals i socials que formen el seu teixit, i els convidem a abordar la promoció de la lectura des d'una perspectiva global i amb la màxima diversitat d'actors.
---

Fer plans de lectura des de l'àmbit local permet que es focalitzin més les necessitats i sigui més fàcil detectar les mancances i més àgil organitzar-se per afrontar-les. La proximitat ens dona coneixement de la realitat i de la població sobre la que cal intervenir, i permet distingir què cal prioritzar. Facilita el contacte directe amb els agents protagonistes i permet potenciar estratègies, complicitats i aliances més efectives.
--

<b>• Destinataris</b>
-----------------------

Municipis amb més de 5.000 habitants amb almenys una biblioteca adscrita a la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.
--

• **Ubicació i cobertura (barri, districte, ciutat, poble, país)**

El recurs es va començar a oferir el 2023; actualment estan elaborant el seu pla de lectura els municipis de Bigues i Riells (9.944 hab.), El Prat de Llobregat (65.409 hab.), Tiana (9.220 hab.) i Vic (48.235 hab.). Anualment es realitzaran entre quatre i sis plans de lectura en diferents municipis de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona.

• **Activitats i tasques**

El projecte es desenvolupa en diferents fases.

▪ **Fase prèvia:**

S'han elaborat uns documents de suport que des de la Diputació de Barcelona s'ofereixen als ajuntaments que vulguin implementar el seu pla:

- Les ***Orientacions per a l'elaboració de Plans de lectura municipals***, document teòric on s'aborda el significat de l'experiència lectora avui dia, i que parteix de la reflexió sobre el fet lector. Es planteja la justificació de per què un pla municipal o local pot ser altament positiu i interessant per als ciutadans, i quin és l'impacte que pot tenir. Es donen les orientacions generals que serviran de suport a les persones i entitats que portaran a terme el pla.

- Partint d'aquesta base teòrica, s'elabora una guia, en format d'eina pràctica: ***Guia per elaborar un pla de lectura municipal: 10 passos a seguir***.

És una guia pràctica, síntesi de les principals reflexions i recomanacions sortides del document *Orientacions*; proposa una metodologia que ha de servir de base per a la gestació d'un pla de lectura. Es detallen els elements que constitueixen un pla de lectura, i es donen recursos per treballar-lo: l'anàlisi de la situació de partida, dels agents responsables i la seva organització, el públic destinatari, la formulació dels objectius; la programació, els recursos econòmics, l'avaluació i la difusió.

- **Primeres passes: prova pilot i publicació del recurs al Catàleg de Serveis de la Diputació.**

A partir de tenir els dos documents, es va plantejar fer una prova pilot per contrastar els coneixements adquirits i reafirmar els procediments plantejats com a vàlids i útils per a les diferents tipologies de municipis que conformen el nostre territori. Així, el 2023 es va provar la metodologia amb un municipi mitjà (Piera, 17.196 habitants), que ha funcionat com a pilot i alhora com a ratificació dels passos i la metodologia plantejada.

Des del 2023 s'ofereix el recurs a través del Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona (amb la previsió de 4 o 6 plans lectors anuals) de manera que els municipis que volen implicar-se en establir el seu pla, poden demanar el suport en el procés d'elaboració. Es configura així un servei permanent, que vol ser la llavor per al desenvolupament progressiu de plans lectors al territori.

- **Acompanyament a cada municipi:** l'actuació a realitzar amb cada municipi es planteja en diferents moments o passos:
  - Diagnosi i punt de partida. Diagnosi per identificar els impulsors i conèixer la realitat cultural. Moment per treballar les aliances.
  - Taules sectorials i jornades participatives. Cada línia de treball escollida, es treballa en taules sectorials específiques. Es complementa amb jornades participatives per identificar objectius i accions, i fer partícips al màxim d'entitats i persones aliades amb el Pla.
  - Disseny i redacció del pla. Es van definint les estratègies, línies i objectius i les accions concretes que es fixaran per a desenvolupar segons calendari que estableix cada municipi.

Des de la GSB es dona suport en tot el procés amb reunions planificades, models i plantilles, dinamització de les sessions i seguiment permanent.

#### • Recursos (humans, materials, d'infraestructures, econòmics)

##### **Recursos humans:**

Per a l'elaboració dels documents:

- Contacte i contractació dels experts en lectura i entrevistes. Contractació de la coordinació i redacció dels documents.
- Personal de la Gerència per al seguiment de l'elaboració dels documents.
- Disseny i maquetació dels documents.

Per a l'elaboració dels plans de lectura:

- Contractació d'una empresa especialitzada en gestió cultural i processos participatius.
- Personal de cada ajuntament per als diferents passos i tasques d'elaboració del pla i creació dels grups de treball de cada territori
- Personal de la Gerència per al seguiment de tot el procés.

##### **Difusió i promoció:**

- Campanya de comunicació i difusió dels documents de suport per als ajuntaments i professionals: a través de la web de les biblioteques com de presentació a Jornades professionals.
- Materials de promoció de cada ajuntament: cartells, fullets o materials gràfics diversos per difondre el pla entre els ciutadans.

##### **Plataformes de publicació**

- Portal web de la Gerència de Serveis de Biblioteques: Per a la publicació dels documents de suport i plans resultants.

- Webs municipals dels ajuntaments participants: per fer la difusió del projecte en cada municipi.

#### **Infraestructura**

- Sales de reunions, logística per a les presentacions, materials, etc... que aporta cada ajuntament

#### **Pressupost**

- Honoraris per als experts col·laboradors en els continguts dels documents de suport
- Honoraris per al disseny i elaboració de cada pla de lectura municipal (84.000 € anuals).

#### **• Àmbit**

Sostenibilitat

**Lectura**

Democràcia

#### **• Inseireix QR (amb la web i enllaços a vídeos o fotos)**

Informació general del projecte:

<https://diba.cat/web/biblioteques/plans-de-lectura-municipals>

Document 1. *Orientacions per a l'elaboració de Plans de lectura municipals:*

[https://www.diba.cat/documents/d/biblioteques/orientacions-elaboracio-plans-lectura\\_vf](https://www.diba.cat/documents/d/biblioteques/orientacions-elaboracio-plans-lectura_vf)

Document 2. *Guia per elaborar un pla de lectura municipal: 10 passos a seguir:*

<https://www.diba.cat/documents/d/biblioteques/guia-per-elaborar-un-pla-de-lectura-municipal-diba-2024>